

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ
ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”
(для магістрів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено кандидатом технічних наук, доцентом кафедри менеджменту організацій *В. П. Костіним*

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту організацій (протокол № 6 від 23.06.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Костін В. П. Навчальна програма дисципліни “Управління проектами промислової діяльності” (для магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Управління проектами промислової діяльності”, питання для самоконтролю, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Управління проектами промислової діяльності” присвячений вивченню актуальної проблеми розвитку економіки на сучасному етапі, її функціонуванню — інвестиційному проектуванню і управлінню проектами у промисловій сфері. У результаті вивчення курсу студенти повинні опанувати основні принципи управління проектами — довгостроковими інвестиціями в реальні активи.

Зміст курсу становить концепція управління проектами промислової діяльності, охоплює основні аспекти цього виду діяльності.

У сучасній економічній літературі України поки що немає фундаментальних досліджень з проектного аналізу інвестиційних і інноваційних проектів. Насамперед це пояснюється тим, що ані на макро-економічному рівні, ані навіть на рівні окремих наукових установ, організацій та підприємств механізм, основні терміни та принципи проектного аналізу практично не використовуються.

У програмі пропонованого курсу викладено основні положення і підходи, що існують у цій галузі в Україні та інших державах.

Проектний аналіз інвестиційних проектів є одним з дієвих інструментів сучасної ринкової економіки.

У процесі вивчення курсу студенти детально ознайомлюються з процесами як управління проектами на промисловому підприємстві, так і аналізу проектів, що охоплюють різні аспекти експертизи (економічної, технічної, екологічної, соціальної тощо). Особлива увага приділяється фінансовому аналізу в бізнес-плануванні, що дає змогу оцінювати економічну ефективність інвестиційних проектів, при цьому знану роль відіграє аналіз інвестиційних ризиків.

Мета вивчення дисципліни — здобути теоретичні знання і набути практичних навичок у сфері управління проектами промислової діяльності, а також опанувати методи розробки бізнес-планів і стратегічне управлінське мислення на основі використання спеціальних літературних джерел. Усе це сприятиме оволодінню методами моделювання й оцінки різних сценаріїв розвитку господарських структур, визначення чутливості проекту.

Навчальний курс має модульну структуру і це дає змогу адаптувати його залежно від конкретних потреб студентів. Він включає лекційні та практичні заняття, на яких використовується зарубіжний досвід.

Дисципліна “Управління проектами промислової діяльності” пов’язана з курсами “Інвестиційний менеджмент”, “Менеджмент”, “Інноваційний менеджмент” “Фінансовий менеджмент” тощо.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	Змістовий модуль I. Основи концепції управління проектами Поняття проекту та сутність концепції управління проектами
2	Категорії, класифікація, життєвий цикл та оточуюче середовище проекту
3	Організаційні структури управління проектом
4	Еволюція розвитку та програмне забезпечення управління проектами
5	Змістовий модуль II. Процеси ініціації (передінвестиційної фази) проекту Структура і зміст основних процесів передінвестиційної фази проекту
6	Оцінка ефективності проектів і їх відбір
7	Фінансування та експертиза проектів
8	Змістовий модуль III. Процеси інвестиційної фази проекту Управління інтеграцією проекту
9	Управління змістом проекту
10	Управління строками проекту
11	Управління вартістю, якістю та людськими ресурсами проекту
12	Управління комунікаціями, ризиками та поставками проекту
	Разом годин: 54

ЗМІСТ
дисципліни
“УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ПРОМИСЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Змістовий модуль I. Основи концепції управління проектами

Тема 1. Поняття проекту та сутність концепції управління проектами

Поняття проекту. Загальні ознаки проекту. Визначення управління проектами. Групи процесів управління проектами. Група процесів ініціації проекту. Група процесів планування. Група процесів виконання. Група процесів моніторингу і управління. Група процесів завершення. Функції управління проектами. Взаємозв'язок груп процесів і функцій управління проектами.

Література [2; 3–5; 12–17]

Тема 2. Категорії, класифікація, життєвий цикл та оточуюче середовище проекту

Категорії проектів. Класифікація проектів. Життєвий цикл проекту. Структура інвестиційного проекту. Типові закономірності життєвих циклів проектів.

Безпосереднє оточення проекту. Дальнє оточення проекту.

Література [2; 4; 5; 11; 14; 19]

Тема 3. Організаційні структури управління проектом

Організаційна структура управління та система взаємовідносин учасників проекту (виділена організаційна структура управління за проектами, загальне управління проектами, подвійна організаційна структура, складні організаційні структури). Організаційна структура управління і зміст проекту (функціональна, матрична, проектна структури).

Офіс управління проектами.

Література [2; 4; 14; 16; 17; 19]

Тема 4. Еволюція розвитку та програмне забезпечення управління проектами

Зародження і розвиток концепції управління проектами за кордоном. Зародження і розвиток концепції управління проектами в СРСР. Розвиток концепції управління проектами в Україні.

Програмне забезпечення управління проектами.

Література [4; 5; 15; 20]

Змістовий модуль II. Процеси ініціації (передінвестиційної фази) проекту

Тема 5. Структура і зміст основних процесів передінвестиційної фази проекту

Дослідження інвестиційних можливостей. Розробка попереднього техніко-економічного обґрунтування проекту. Розробка остаточного техніко-економічного обґрунтування проекту. Розробка бізнес-плану проекту. Оцінний висновок (прийняття експертного рішення про фінансування проекту).

Література [1; 17–19; 21–24]

Тема 6. Оцінка ефективності проектів і їх відбір

Аналітична модель ранжування проектів. Економічна оцінка ефективності проектів і їх відбір. Показники ефективності проекту (чистий приведений дохід, індекс дохідності, індекс рентабельності, період окупності, внутрішня ставка дохідності). Формування портфеля проектів.

Література [3; 5; 9; 10; 15–19]

Тема 7. Фінансування та експертиза проектів

Джерела формування інвестиційних ресурсів. Традиційне фінансування проектів. Проектне фінансування.

Поняття експертизи проектів. Напрями експертизи. Експертиза будівельних об'єктів. Наукова і науково-технічна експертиза. Екологічна експертиза.

Література [4; 6–8; 17–19]

Змістовий модуль III. Процеси інвестиційної фази проекту

Тема 8. Управління інтеграцією проекту

Розробка Статуту проекту. Розробка попереднього опису змісту проекту. Розробка плану управління проектом. Керівництво і управління виконанням проекту. Моніторинг і управління роботами проекту (коригуючі та запобіжні дії). Загальне управління змінами. Закриття проекту (процедури адміністративного закриття та закриття контрактів).

Література [2; 3; 16; 17]

Тема 9. Управління змістом проекту

Планування змісту проекту. Визначення змісту. Створення ієрархічної структури робіт. Принципи побудови ієрархічної структури робіт. Матриці відповідальності. Підтвердження змісту. Управління змістом.

Література [2–4; 14–17]

Тема 10. Управління строками проекту

Визначення складу операцій. Визначення взаємозв'язків операцій. Сітьовий графік, що базується на методі передування. Сітьовий графік, що базується на методі стрілочних діаграм. Графік (діаграма) Гантта. Оцінка ресурсів операцій. Оцінка тривалості операцій. Розроблення розкладу. Метод критичного шляху. Ущільнення розкладу. Управління розкладом.

Література [2–4; 14–17]

Тема 11. Управління вартістю, якістю та людськими ресурсами проекту

Вартісна оцінка (оцінка за аналогами, параметрична оцінка, оцінка “з низу до верху”, включення резервів). Розробка бюджету витрат. Управління вартістю. Метод освоєного обсягу.

Визначення якості. Планування якості. Процес забезпечення якості. Процес контролю якості (діаграма причинно-наслідкових зв'язків, контрольні діаграми, діаграма Парето).

Стадії розвитку команди проекту. Планування людських ресурсів. Набір команди проекту. Розвиток команди проекту. Управління командою проекту. Управління учасниками проекту.

Література [2–4; 14–17]

Тема 12. Управління комунікаціями, ризиками та поставками проекту

Планування комунікацій. Поширення інформації. Звітність за виконанням.

Планування управління ризиками. Ідентифікація ризиків. Якісний аналіз ризиків. Кількісний аналіз ризиків. Планування і реагування на ризики. Моніторинг і управління ризиками.

Планування покупок та придбань. Планування контрактів. Запит інформації у продавців. Адміністрування контрактів. Закриття контрактів.

Література [2–4; 14–17]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Ознаки проекту, поняття проекту.
2. Сутність управління проектами.
3. Поняття процесу, групи процесів.
4. Група процесів ініціації.
5. Взаємодія груп процесів управління проектом.
6. Стисла характеристика функцій управління проектами.
7. Категорії проектів.
8. Класифікація проектів.
9. Життєвий цикл проекту.
10. Закономірності у життєвому циклі проекту.
11. Структура інвестиційного проекту.
12. Офіс управління проектами.
13. Оточуюче середовище та учасники проекту.
14. Організаційні структури управління проектами: відокремлена, подвійна, управління за проектами.
15. Складні організаційні структури управління проектами.
16. Переваги та недоліки функціональних структур управління проектами.
17. Переваги та недоліки матричних структур управління проектами.
18. Переваги та недоліки проектних структур управління проектами.
19. Зародження і розвиток концепції управління проектами за кордоном.
20. Зародження і розвиток концепції управління проектами в СРСР.
21. Розвиток концепції управління проектами в Україні.
22. Програмне забезпечення з управління проектами.
23. Структура і зміст основних процесів передінвестиційної фази проекту.
24. Дослідження інвестиційних можливостей.
25. Попереднє техніко-економічне обґрунтування проекту.
26. Остаточне техніко-економічне обґрунтування проекту.
27. Бізнес-план проекту.
28. Оцінний висновок (прийняття експертного рішення про фінансування проекту).
29. Аналітична модель ранжування проектів.
30. Економічна оцінка ефективності проектів і їх відбір.
31. Чистий приведений дохід як показник ефективності інвестиційних проектів.

32. Індекс дохідності як показник ефективності інвестиційних проєктів.
33. Індекс рентабельності як показник ефективності інвестиційних проєктів.
34. Період окупності як показник ефективності інвестиційних проєктів.
35. Внутрішня ставка дохідності як показник ефективності інвестиційних проєктів.
36. Формування портфеля проєктів.
37. Джерела фінансування проєктів.
38. Традиційна система фінансування проєкту.
39. Проєктне фінансування.
40. Формування портфеля проєктів.
41. Поняття експертизи проєктів.
42. Напрями експертизи.
43. Експертиза будівельних об'єктів.
44. Наукова і науково-технічна експертиза.
45. Екологічна експертиза.
46. Статут проєкту.
47. Попередній опис змісту проєкту.
48. Зміст плану управління проєктом.
49. Керівництво і управління виконанням проєкту.
50. Моніторинг і управління роботами проєкту (коригуючі та запобіжні дії).
51. Закриття проєкту (процедури адміністративного закриття та закриття контрактів).
52. Планування змісту проєкту.
53. Визначення змісту.
54. Створення ієрархічної структури робіт.
55. Принципи побудови ієрархічної структури робіт.
56. Матриці відповідальності.
57. Підтвердження змісту.
58. Управління змістом.
59. Визначення складу операцій.
60. Визначення взаємозв'язків операцій.
61. Сітьовий графік, що базується на методі передування.
62. Сітьовий графік, що базується на методі стрілочних діаграм.
63. Графік (діаграма) Гантта.
64. Оцінка ресурсів операцій.

65. Оцінка тривалості операцій.
66. Розроблення розкладу.
67. Метод критичного шляху.
68. Ущільнення розкладу.
69. Аналіз можливих сценаріїв.
70. Вирівнювання ресурсів.
71. Календарне планування.
72. Управління розкладом.
73. Вартісна оцінка за аналогами.
74. Параметрична вартісна оцінка.
75. Вартісна оцінка “з низу до верху”.
76. Розробка бюджету витрат.
77. Управління вартістю.
78. Метод освоєного обсягу.
79. Планування якості проекту.
80. Забезпечення якості проекту.
81. Контроль якості проекту з використанням діаграми причинно-наслідкових зв'язків.
82. Контроль якості проекту з використанням контрольних діаграм.
83. Контроль якості проекту з використанням діаграми Парето.
84. Стадії розвитку команди проекту.
85. Управління людськими ресурсами проекту.
86. Процеси і функції управління комунікаціями проекту.
87. Управління ризиками проекту.
88. Якісний та кількісний аналіз ризиків проекту.
89. Процеси і функції управління поставками проекту.
90. Планування контрактів.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є важливою складовою навчального процесу.

Мета контрольної роботи — закріпити теоретичні знання студентів, здобуті під час роботи з підручниками або посібниками.

Основне завдання контрольної роботи — перевірити рівень знань студентів з конкретної теми.

Під час виконання контрольної роботи студенти набувають навичок роботи з монографіями, науковими статтями, нормативними і статистичними матеріалами, а також вчаться оформлювати наукові роботи.

Номер варіанта контрольного завдання студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольного завдання
А, Б, В	1
Г, Д, Е	2
Є, Ж, З	3
І, Й, К	4
Л, М, Н	5
О, П, Р	6
С, Т, У	7
Ф, Х, Ц	8
Ч, Ш, Щ	9
Ї, Ю, Я	10

Підготовка та виконання контрольної роботи

Перед написанням контрольної роботи студент повинен ознайомитися з основними вимогами до її виконання.

Достатній теоретичний рівень. Ця вимога означає, що студент має змістовно висвітлити вибрану тему контрольної роботи. Зокрема, студент повинен достатньо повно розкрити основні поняття і терміни, що стосуються теми контрольної роботи, а також навести об'єктивні факти і реальні практичні приклади. Варіанти контрольних робіт надаються нижче.

Виклад матеріалу контрольної роботи. Матеріал контрольної роботи необхідно викладати послідовно, логічно пов'язуючи окремі його частини, повністю розкрити питання контрольної роботи. Слід приділити увагу сучасним теоретичним і методичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну навчальну літературу, матеріали періодичних видань і статистичні матеріали, визначити своє ставлення до дискусійних питань теми роботи.

Рекомендовано таку структуру контрольної роботи:

- 1) титульна сторінка;
- 2) зміст контрольної роботи, де наводяться заголовки теми та номери сторінок;
- 3) основна частина, що складається з трьох основних розділів, які можуть містити два-три підрозділи і за змістом повинні відповідати питанням варіанта, підпорядковуватись основній меті та завданням, мати приблизно однаковий обсяг;
- 4) додатки, до яких слід включати допоміжні матеріали (таблиці цифрових даних, графіки, схеми допоміжного характеру тощо). Кожний додаток починають з нової сторінки, у правому верхньому куті

пишуть слово "Додаток". Додаток повинен мати тематичний заголовок. Якщо в контрольній роботі міститься кілька додатків, їх послідовно нумерують арабськими цифрами (наприклад: "Додаток 1"). Сторінки в додатках нумерують у межах одного додатка. Посилання на додатки в текстовій частині роботи є обов'язковими;

5) список використаної літератури розміщують наприкінці роботи в алфавітному порядку в такій послідовності:

- закони і нормативні акти;
- джерела фактичних даних;
- літературні та наукові джерела;
- матеріали періодичних видань.

У літературних і наукових джерелах вказують прізвище, ініціали автора, повну назву книги, місце видання, назву видавництва, рік видання; для статей, які опубліковані в періодичній пресі, зазначають прізвище, ініціали автора, назву статті, назву журналу чи газети, рік видання, номер журналу чи дату виходу газети.

Обсяг контрольної роботи має становити щонайбільше 20 аркушів формату А4, надрукованих на принтері (розмір шрифту 14, рекомендується шрифт Times New Roman, інтервал між рядками – 1,5 см, верхнє і нижнє поля – по 2, лівє поле – 2,5, правє – 1,3, колонтитули – по 0,5).

Грамотність оформлення. Ця важлива вимога до контрольної роботи забезпечує її високу якість. У роботі не повинно бути граматичних і стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення зносок, посилання на використану літературу.

Технічне оформлення контрольної роботи здійснюється відповідно до вимог "Методичних рекомендацій щодо підготовки та оформлення контрольних робіт".

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Поняття проекту.
2. Аналітична модель ранжування проектів.
3. Графік (діаграма) Гантта.

Варіант 2

1. Сутність концепції управління проектами.
2. Економічна оцінка ефективності проектів і їх відбір.
3. Метод критичного шляху.

Варіант 3

1. Категорії і класифікація проектів.
2. Формування портфеля проектів.
3. Ущільнення розкладу.

Варіант 4

1. Життєвий цикл проекту.
2. Джерела формування інвестиційних ресурсів.
3. Управління строками проекту.

Варіант 5

1. Офіс управління проектами.
2. Традиційне фінансування проектів.
3. Управління вартістю проекту.

Варіант 6

1. Оточуюче середовище і учасники проекту.
2. Проектне фінансування.
3. Управління якістю проекту.

Варіант 7

1. Організаційна структура управління і система взаємовідносин учасників проекту.
2. Експертиза проектів.
3. Управління людськими ресурсами проекту.

Варіант 8

1. Організаційна структура управління і зміст проекту.
2. Управління інтеграцією проекту.
3. Управління комунікаціями проекту.

Варіант 9

1. Еволюція розвитку проектного менеджменту.
2. Управління змістом проекту.
3. Управління ризиками проекту.

Варіант 10

1. Структура і зміст основних процесів передінвестиційної фази проекту.
2. Сітьові графіки.
3. Управління поставками проекту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Методические* рекомендації по оцінці ефективності інвестиційних проєктів: (Вторая ред.) / Мин-во економіки РФ, Мин-во фінансів РФ; ГК РФ по будівництву, архітектурі і житлової політиці; Рук. авт. кол.: В. В. Косов, В. Н. Лифшиц, А. Г. Шахназаров. — М.: Економіка, 2000.
2. *Руководство* к своду знань по управлінню проєктами / Пер. с англ., 3-е изд., Американський національний стандарт ANSI / PMI — 001 — 2004, Project Management Institute, 2004.
3. *Милошевич Д. З.* Набор інструментів для управління проєктами / Пер. с англ. Е. В. Мамонтова; Под ред. С. И. Неизвестного. — М.: Компанія АйТи; ДМК Пресс, 2006.
4. *Управление* проєктом. Основи проєктного управління: Учебник / Под ред. проф. М. Л. Разу. — М.: КНОРУС, 2006.
5. *Батенко Л. П., Загородніх О. А., Лициньска В. В.* Управління проєктами: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2003.

Додаткова

6. *Закон* України “Про інвестиційну діяльність” // ВВР України. — 1991. — № 47.
7. *Закон* України “Про наукову і науково-технічну експертизу” від 10 лютого 1995 р. // ВВР України. — 1995. — № 9.
8. *Закон* України “Про екологічну експертизу” від 9 лютого 1995 р. // ВВР України. — 1995. — № 8.
9. *Пособие* по подготовке промышленных технико-экономических исследований / ЮНИДО, 1989.
10. *Беренс В., Хавранек П.* Руководство по подготовке промышленных технико-экономических исследований. — М.: Интерэкспорт, 1995.
11. *Арчибальд Р.* Управление высокотехнологичными программами и проєктами: Пер. с англ. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: ДМК Пресс, 2004.
12. *Мартин П., Тейт К.* Управление проєктами: Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2006.
13. *Бэбьюми Ф.* Управление проєктами / Пер. с англ. В. Петрашек. — М.: ФАИР-ПРЕСС, 2002.
14. *Управление* проєктами: Учеб. пособие для студ., обучающихся по спец. “Менеджмент организации” / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро, Н. Г. Ольдерогге; Под общ. ред. И. И. Мазура. — 3-е изд. — М.: Омега-Л, 2006.

15. *Тарасюк Г. М.* Управління проектами: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — 2-ге вид. — К.: Каравела, 2006.
16. *Романова М. В.* Управление проектами: Учеб. пособие. — М.: ИД “ФОРУМ”: ИНФРА-М, 2007.
17. *Гейзлер П. С., Завьялова О. В.* Управление проектами: Практик. пособие / Под ред. П. С. Гейзлера. — Мн.: Кн. дом “Мисанта”, 2005.
18. *Ример М. И., Касатов А. Д., Матиенко Н. Н.* Экономическая оценка инвестиций / Под общ. ред. М. Римера. — СПб.: Питер, 2005.
19. *Управление инновационными проектами: Учеб. пособие / Под ред. проф. В. Л. Попова.* — М.: ИНФРА-М, 2007.
20. *Богданов В. В.* Управление проектами в Microsoft Project 2007: Учеб. курс (+CD). — СПб.: Питер, 2007.
21. *Ушаков И. И.* Бизнес-план. — СПб.: Питер, 2006.
22. *7 нот менеджмента.* — 5-е изд., доп. — М.: ЗАО “Журнал “Эксперт”, 2001.
23. *Бланк И. А.* Инвестиционный менеджмент: Учеб. курс. — 2-е изд., перераб. и доп. — К.: Эльга, Ника-центр, 2006.
24. *Фатхутдинов Р. А.* Инновационный менеджмент: Учебник для вузов. — 5-е изд. — СПб.: Питер, 2005.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни	
“Управління проектами промислової діяльності”.....	4
Зміст дисципліни	
“Управління проектами промислової діяльності”.....	5
Питання для самоконтролю	8
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	10
Варіанти контрольних робіт	12
Список літератури.....	14

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. Г. Рогузько*
Комп’ютерне верстання *А. А. Кучерук*

Зам. № ВКЦ-4378

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротаційний трафаретний.

Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*